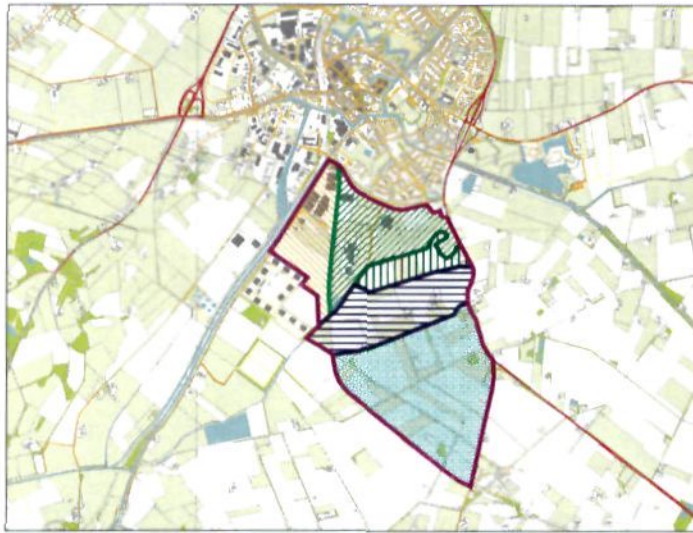

MER/SMB bestemmingsplan Europark, Heege-West

Samenvatting en effecten van en op Duits grondgebied

Gemeente Coevorden

September 2006
Definitief

MER/SMB bestemmingsplan Europark, Heege-West

Samenvatting en effecten van en op Duits grondgebied

dossier : W3056-01-002

registratienummer : NN-ON20060547

versie : 1

Gemeente Coevorden

september 2006

Definitief

INHOUD**BLAD**

1	INLEIDING	3
2	M.E.R.-PROCEDURE	5
3	HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING PLANGEBIED	7
3.1	Fasering Europark	8
3.2	Beleid Nederland en Duitsland	10
3.3	Beschrijving plan- en studiegebied	13
3.4	Planologisch regime	16
4	TE ONDERZOEKEN ALTERNATIEVEN	17
5	BEOORDELEN EN VERGELIJKEN VAN EFFECTEN	18
6	SAMENVATTING VAN MILIEUEFFECTEN	19
6.1	Woon- en leefmilieu	19
6.2	Natuurlijk milieu	23
6.3	Duurzaam bouwen	27
6.4	Strategische Milieubeoordeling	27
7	EVALUATIE	30
8	LEEMTEN IN KENNIS	32
9	COLOFON	33

1 INLEIDING

Het grensoverschrijdende bedrijventerrein 'Europark' ligt ten zuidoosten van Coevorden en is zowel gesitueerd op Nederlands als op Duits grondgebied. Het Europark beslaat in totaliteit ongeveer 350 hectare, waarvan 143 hectare op Nederlands grondgebied en 207 hectare op het Duits deel. Het Nederlandse deel is gereguleerd in de onherroepelijk goedgekeurde bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen Heege-West (73 ha), Heege-West 2 (44 ha) en Heege-West 3 (29 ha). Het Duitse deel is gereguleerd door de onherroepelijk goedgekeurde Bebauungsplannen nr 6. en nr. 9 die vergelijkbaar zijn met de Nederlandse bestemmingsplannen.

Een m.e.r. voor het Nederlandse en Duitse deel van het Europark

De milieueffectrapportage (m.e.r.) richt zich op een duurzame ruimtelijke invulling van het nog onbebouwde gedeelte van het Nederlandse deel van het Europark (gelegen op de terreinen Heege-West 2 en 3), als onderdeel van de autonome ontwikkeling. Het MER geeft een beschrijving van de milieugevolgen vanwege activiteiten op Nederlands grondgebied, zowel in Nederland als in Duitsland, alsmede activiteiten op Duits grondgebied met milieugevolgen voor Nederland.

Uitgangspunt voor het bepalen van de milieueffecten zijn de huidige activiteiten (het bebouwde deel) in het studiegebied en reeds genomen *onherroepelijke* besluiten voor nieuwe activiteiten (het onbebouwde deel) in het studiegebied. Aangezien de huidige bestemmingsplannen voor Heege-West 2 en Heege-West 3 nog steeds vigerend zijn, worden de ontwikkelingen in deze plannen meegenomen in de autonome ontwikkeling. Afwijkend hiervan is besloten de nieuwe activiteit betreffende de oprichting van een afvalverbrandingsinstallatie in Duitsland mee te nemen in dit MER.

Het bedrijventerrein Europark, Heege-West is bijna volledig ingevuld met bedrijven. Nog circa 20 hectare is uitgeefbaar. Het Duitse gedeelte van het Europark is op één gerealiseerd bedrijf na, nog onbebouwd. *Wel zijn er in Duitsland vergevorderde plannen voor het oprichten van een afvalverbrandingsinstallatie.*

In navolgende luchtfoto is de situatie van het Europark, Heege-West in 2003 weergegeven.

Figuur 1-1: Luchtfoto Europark, Heege-West situatie 2003

2

M.E.R.-PROCEDURE

De gemeente Coevorden wil op korte termijn starten met de gronduitgifte van de nog braakliggende delen van bedrijventerrein Europark, Heege-West. Op grond van juridische advies EVI (Europark Verbrennungs Installation) Coevorden van 22 juli 2004, heeft de gemeente Coevorden besloten een nieuw bestemmingsplan voor Europark Heege-West op te stellen, waaraan direct de wettelijk geregelde m.e.r.-procedure (art. 7.8a lid 3 Wm) is gekoppeld. In de m.e.r.-procedure treedt het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Coevorden op als initiatiefnemer en de gemeenteraad als bevoegd gezag.

Sinds 2004 is de Europese richtlijn inzake Strategische Milieubeoordeling (SMB) van kracht. Het merendeel van de punten die onderdeel zijn van een SMB zijn in het kader van dit MER beschreven. Er zijn alleen aanvullingen opgenomen ten aanzien van de effecten op biodiversiteit, gezondheid van de mens en cumulatie van milieueffecten.

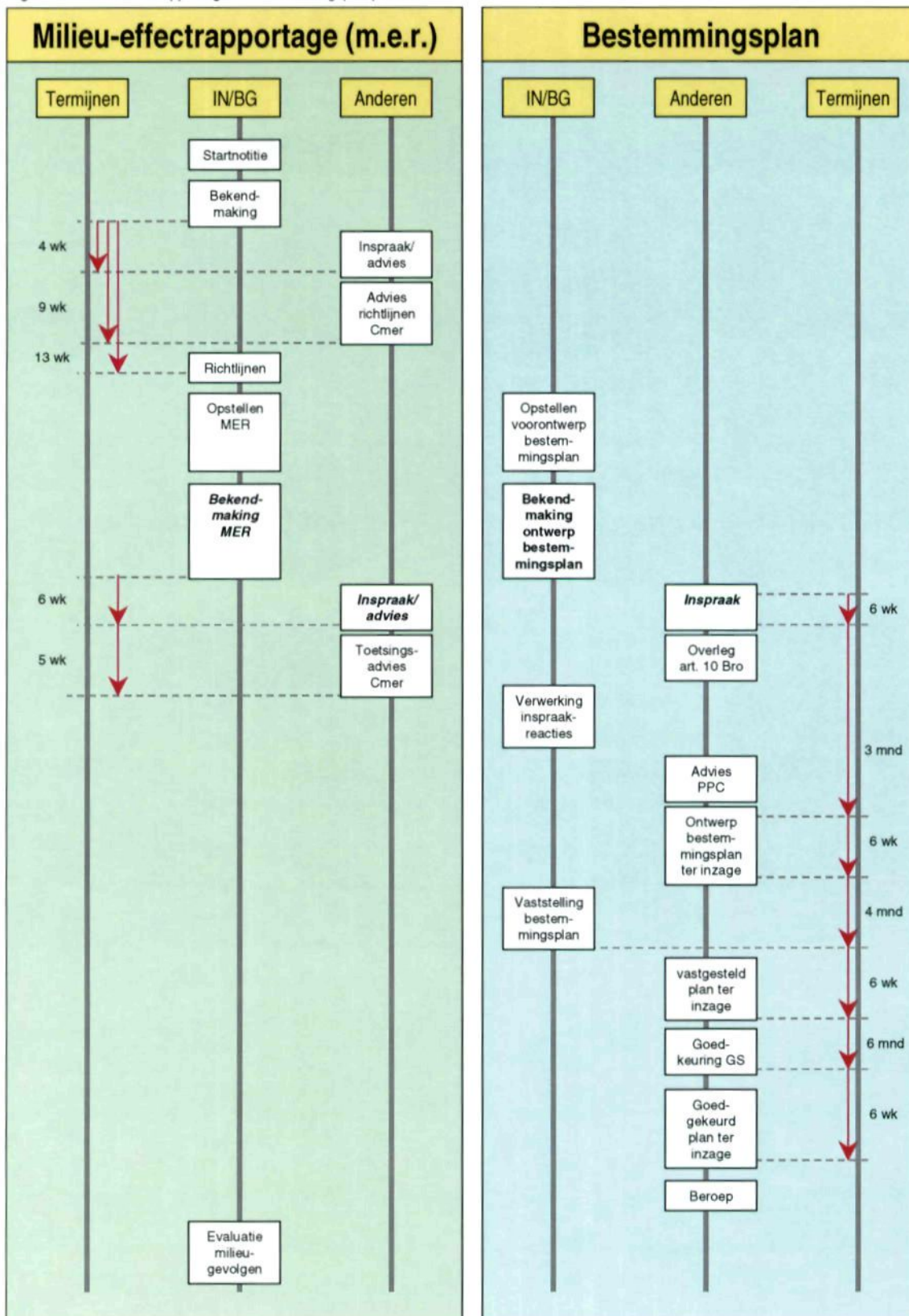
De formele start van de m.e.r.-procedure heeft plaats gevonden door openbare kennisgeving van de startnotitie in de regionale dag- en weekbladen d.d. 5 januari 2005. Na publicatie van de startnotitie heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een advies voor richtlijnen voor het MER uitgebracht d.d. 17 maart 2005. Vervolgens heeft het bevoegd gezag de richtlijnen vastgesteld d.d. 10 mei 2005. Deze richtlijnen zijn bepalend voor de inhoud van dit MER.

De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de procedure in het kader van het nieuw op te stellen bestemmingsplan voor Europark, Heege-West. Het voorontwerp-bestemmingsplan en dit MER liggen daarom samen ter inzage voor de duur van 6 weken. Iedereen kan gedurende deze periode een inspraakreactie geven op het voorontwerp-bestemmingsplan en op het MER. De opmerkingen op het MER worden indien ontvankelijk, verwerkt in het ontwerp-bestemmingsplan.

Het ontwikkelen van Europark, Heege-West kan gevolgen hebben voor het milieu in Duitsland. De gemeente Coevorden zendt daarom een Duitse vertaling van de samenvatting en passages in het MER die concreet over milieugevolgen op Duits grondgebied gaan, aan het bevoegd gezag in Duitsland.

Figuur 2.1 geeft de verschillende stappen en besluiten in de m.e.r.-procedure weer. Hierin is ook de samenhang met de bestemmingsplan procedure aangegeven.

Figuur 2-1 Milieueffectrapportage en bestemmingsplanprocedure

3 HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING PLANGEBIED

In dit hoofdstuk worden de huidige situatie en de autonome ontwikkeling van het plangebied beschreven.

Het Europark is een grensoverschrijdend bedrijventerrein van de gemeente Coevorden en de gemeente Emlichheim. Het bedrijventerrein is bijzonder vanwege zijn grensoverschrijdend karakter en de multimodale logistieke voorzieningen. Het bedrijventerrein is goed ontsloten via zowel de weg, het spoor als het water. Het Europark vormt een strategisch knooppunt voor de goederenstroom tussen oost en west Europa. De ontwikkeling van het bedrijventerrein geschiedt met financiële steun van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland en het Interreg IIIa-subsidieprogramma (EFRO) van de EU.

Het Europark wordt op duurzame wijze ontwikkeld, waarbij bedrijven en overheden systematisch samenwerken aan een optimaal (bedrijfs)economisch resultaat, zo laag mogelijke milieubelasting en efficiënt ruimtegebruik. Hierbij behoort ook het opwaarderen van een parkmanagement organisatie die steeds meer gaat zorgen voor het waarborgen van het duurzaamheidspredikaat. Parkmanagement wordt gekoppeld aan de bestaande Stichting voor Park Management Coevorden (PMC).

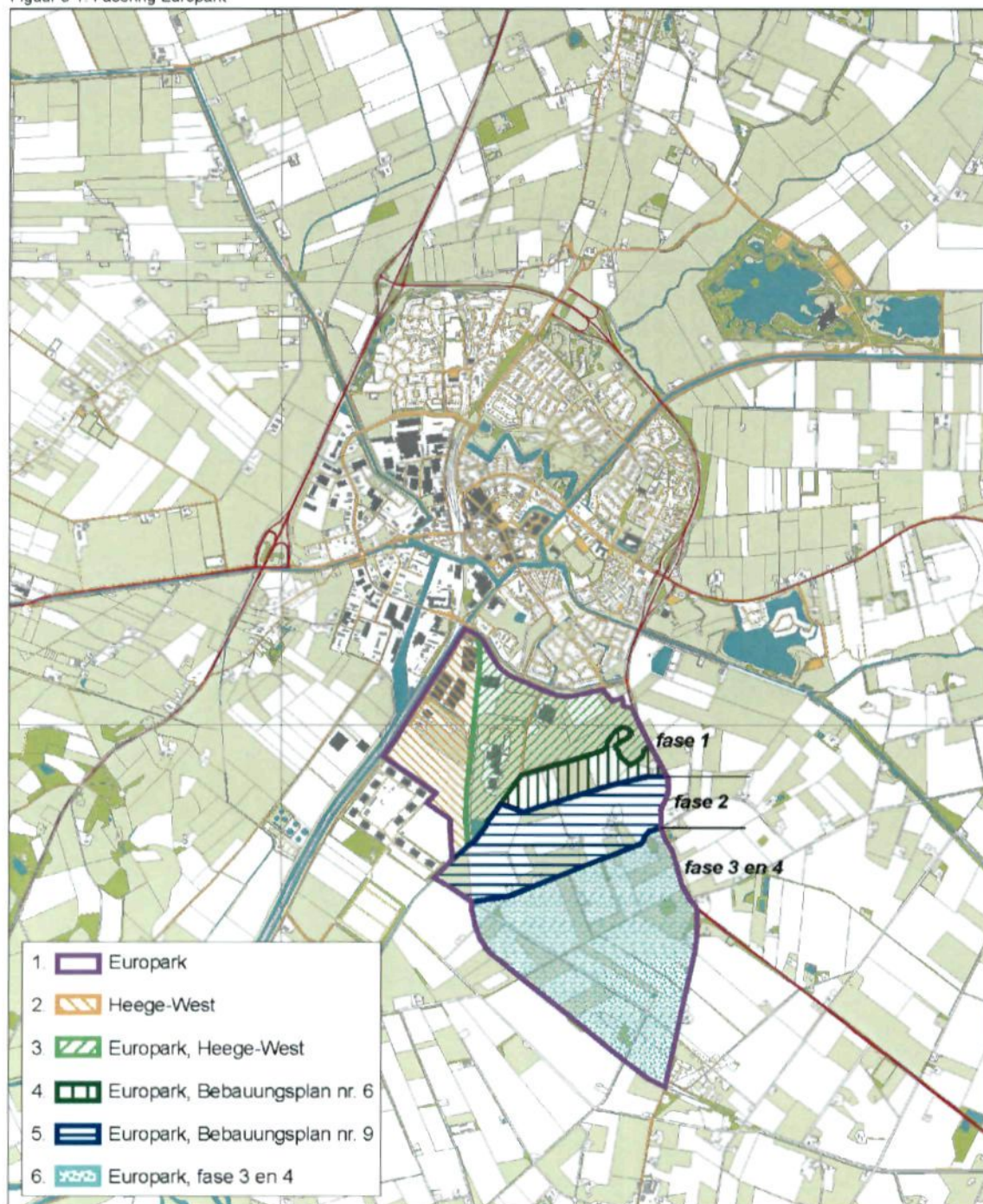
De goede verbindingen over water, weg en spoor naar de grote economische centra in Europa, maken van het Europark een strategisch knooppunt op de goederenstroom tussen oost en west v.v. Een ideale vestigingslocatie voor bedrijven die afhankelijk zijn van logistieke voorzieningen en voor bedrijven die 'value added logistics' leveren. Vanwege de genoemde modaliteiten positioneert Coevorden zich steeds meer als multimodaal logistiek draaipunt voor de alsmaar groeiende goederenstromen tussen West-Nederland, en Noord- en Oost-Europa. Deze modaliteiten dienen elkaar te versterken.

De kern van het Europark zal gevormd worden door de grote bedrijven, die zich in het bijzonder zullen vestigen langs de spoorlijn van Coevorden naar Emlichheim. Daardoor ontstaat langs de oostzijde van de spoorlijn een zone van zwaardere industrieën, mogelijk met hoge bebouwing. Deze zone ligt centraal in het gebied en zal daardoor een soort "ruggegraat" vormen.

3.1 Fasering Europark

In het Masterplan Europark is het bedrijventerrein opgedeeld in vier fasen. Deze fasering wordt in principe nog steeds gehanteerd (zie navolgende kaart):

Figuur 3-1: Fasering Europark

Fase 1

Het Nederlandse deel van Europark is vastgelegd in de bestemmingsplannen Heege-West, Heege-West 2 en Heege-West 3. Het bestemmingsplan Heege-West is vastgesteld in 1992. De oppervlakte van dit bestemmingsplan is circa 70 ha. De bestemmingsplannen Heege-West 2 en 3 (het onderhavige plangebied) zijn vastgesteld in 1999, respectievelijk 2000. De oppervlakte van deze bestemmingsplannen is circa 73 hectare. Het nieuw op te stellen bestemmingsplan Europark, Heege-West vervangt de vigerende bestemmingsplannen Heege-West 2 en Heege-West 3. Het nieuwe bestemmingsplan Europark, Heege-West is beoordeeld in dit MER

Het Duitse deel van Europark is vastgelegd in het Bebauungsplan Nr. 6 "Europark Teilbereich 1". Het Bebauungsplan is vastgesteld in 1999. De oppervlakte van deze fase is circa 28 hectare.

De totale oppervlakte van fase 1 is circa 171 hectare. Fase 1 is volgens de huidige planning in 2007 volgebouwd.

Fase 2

Ondanks dat fase 1 van het Europark nog niet volledig is uitgegeven, is in 2003 gestart met de planvoorbereiding voor fase 2 (Bebauungsplan Nr. 9). Achtergrond hierbij is dat er voldoende uitgeefbaar gebied beschikbaar moet zijn voor potentiële investeerders. Het Bebauungsplan Nr. 9 "Europark Teilbereich 2" legt de bestemmingen vast voor deze fase. Het bestemmingsplan is vastgesteld in 2005. De oppervlakte van deze fase is circa 79 ha. Fase 2 is volgens de huidige planning in 2010 volgebouwd.

Fase 3 en 4

Planvorming voor deze fasen moet nog worden opgestart. De oppervlakte van deze fase is circa 100 hectare. Voor deze fasen is het ook in Duitsland verplicht een MER op te stellen.

Fasegewijs wordt het Europark van noord naar zuid ontwikkeld. Aan Nederlandse zijde is begonnen met het realiseren van *nieuwe infrastructuur*. Hierdoor is het Europark nu ingericht om logistieke dienstverlening aan te bieden via weg-, water- en railvervoer. (tri-modaliteit). Op dit moment (februari 2005) zijn er 13 bedrijven gevestigd op Nederlandse kant van het Europark en 1 op Duitse zijde.

Op het Nederlandse gedeelte van het Europark, waar de ontwikkeling is gestart, is er bij de haven en op Heege-West 3 in totaal nog zo'n 23 hectare uitgeefbaar.

Voor het in Duitsland gevestigde bedrijf BBE Beton- und Bewehrungscenr bestaan vergaande plannen voor de aanpassing c.q. ombouw van dit bedrijf naar een afvalverbrandingsinstallatie. In Duitsland is voor dit bedrijf in het voorjaar van 2005 een vergunning aangevraagd.

3.2 Beleid Nederland en Duitsland

Voor de ontwikkeling van Europark is zowel het Nederlandse als Duitse beleid van belang. In navolgende tabel een overzicht van de beleidsdocumenten per land. Onder de tabel is per land een toelichting opgenomen.

Tabel 3-1: beleid in Nederland en Duitsland

	Nederland	Duitsland
Nationaal	Nota Ruimte	Niedersächsische Gesetzes über Raumordnung und Landesplanung (NROG)
Regionaal	Provinciaal Omgevings Plan II (POP II)	Regionale Raumordnungsprogramm Landkreis Grafschaft Bentheim (RRÖP)
Gemeentelijk	Structuurvisie	Flächennutzungsplan

3.2.1 Beleid in Nederland

Nationaal

Het Rijk heeft haar ruimtelijk beleid vastgelegd in de Nota Ruimte. In deze nota is de ruimtelijke strategie vastgelegd die moet leiden tot een sterke economie, een veilige samenleving, een goed leefmilieu en een aantrekkelijk land. De samenhang tussen ruimte, verkeer en vervoer en economie wordt op ieder niveau (gemeentelijk, regionaal en nationaal) vergroot. In de Nota Ruimte wordt aangegeven dat het tijdig beschikbaar krijgen van ruimte voor wonen en werken en het wegnemen van ruimtelijke knelpunten ten aanzien van economische groei als basistaak van het Rijk wordt gezien.

De minister van Economische Zaken heeft in de Nota Ruimtelijk Economisch Beleid aan Noord Nederland een prioritaire positie toegekend. Vanuit dat gegeven opereert het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN). Het SNN heeft door middel van een programmatische aanpak de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Noord-Nederland ten doel. Het grensoverschrijdende Europark is een belangrijke ontwikkeling op ruimtelijk-economisch gebied.

Provinciaal

In het Provinciaal Omgevings Plan II (POP II) van de provincie Drenthe zijn zoneringen en functies aan gebieden toegekend. Het plangebied is onderdeel van een Economische kernzone en wordt op de functiekaart aangeduid als: 'Regionaal bedrijventerrein'. Voor de regionale uitwerking is nauwe aansluiting gezocht bij het beleid in het kader van het Kompas van het Noorden. Basisprincipe daarin is dat economische activiteiten gebundeld dienen te worden in economische kernzones. Ontwikkeling van (boven)regionale terreinen is dan ook alleen binnen deze kernzones toegestaan. Het Kompas voor het Noorden is een belangrijk instrument om Noord-Nederland in economisch opzicht te laten meegroeien met Nederland als totaal.

De ontwikkeling en beheer van bedrijventerreinen in de provincie is gericht op het verbeteren en handhaven van kwaliteiten. Hierbij ligt het accent op het verbeteren van bedrijfseconomisch resultaat van de bedrijven, het verminderen van de milieudruk, een goede stedenbouwkundige opzet, met aandacht voor architectuur, in combinatie met een goede landschappelijke inpassing en op een efficiënter ruimtegebruik.

Het duurzaam ontwikkelen van bedrijventerreinen kan een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van een ontkoppeling (de milieudruk neemt minder dan evenredig toe bij een voortgaande economische

groei) en het verbeteren van de kwaliteit. Bovendien draagt het bij aan het verbeteren van het vestigingsklimaat en aan het scheppen van kwalitatief hoogwaardige werkgelegenheid. Een belangrijke rol is weggelegd voor parkmanagement.

De ontwerp- en inrichtingsfase is bij nieuwe terreinen van essentieel belang. In het bestemmingsplan wordt de inpassing van de bebouwing geregeld.

Het zuidelijke deel van Heege-West heeft de aanduiding Zonering munitiecomplex met veiligheidszone C. De veiligheidszone dient te worden opgenomen in het bestemmingsplan. De veiligheidszone C wil zeggen dat in dit gebied restricties gelden voor gebouwen met vlies- of gordijngewelconstructies en gebouwen met een zeer groot glasoppervlak, waarin zich in de regel mensen bevinden.

In het oostelijk deel van het Zuid-drentse stedelijk netwerk richt de uitvoering van het beleid zich vooral op de kernen Coevorden, Emmen en Hardenberg. De belangrijkste opgaven voor deze gemeenten zijn het realiseren van economische ontwikkeling, in samenhang met groei van de werkgelegenheid, alsmede opvang van de bevolkingsgroei en het bieden van een goed woonmilieu. Er ligt een belangrijke gezamenlijke opgave om de bereikbaarheid in de corridor Emmen – Coevorden – Hardenberg te verbeteren. Voor Coevorden liggen er kansen om de overslag tussen weg-, water- en spoorvervoer te stimuleren. Coevorden ontwikkelt zich als een belangrijke binnenhaven in NoordoostNederland tot Regionaal Overslag Centrum (ROC). De provincie zet zich in voor het realiseren en verbeteren van spoor-, water- en landwegen.

Voor de ontsluiting van het ROC Coevorden en het bedrijvenpark Coevorden (Europark) is vanaf de rondweg Coevorden (N382) naar de N34 een nieuwe zuidelijk ringweg op termijn gewenst. De functie van de noordelijke ringweg zal daarmee aan belang inboeten.

Gemeentelijk

In de Structuurvisie (2000), wordt onderstreept dat de gemeente streeft naar een goed vestigingsklimaat voor industrie en voor de (inter)nationale distributie- en transportsector. In de visie is gekozen voor een onderverdeling naar verschillende typen bedrijventerreinen (gebaseerd op milieucategorie en ruimteconsumptie). Hierbij wordt rekening gehouden met het Europark.

Het plangebied is gereguleerd in de bestemmingsplannen Heege-West 2 en Heege-West 3. De voorschriften uit deze bestemmingsplannen worden behoudens enkele wijzigingen in dit nieuwe bestemmingsplan overgenomen.

3.2.2 Beleid in Duitsland

Nationaal

Het landelijke ruimtelijke beleid is vastgelegd per Bundesland. Het hier betreffende Bundesland is Niedersachsen. Het beleid is vastgelegd in het Niedersächsisches gesetzes über *Raumordnung und Landesplanung* (NROG).

Het nationaal beleid voor ruimtelijke plannen is vastgelegd in het zogenaamde handboek voor planvorming, het Baugesetzbuch (1997 met wijziging 2001). Het Baugesetzbuch stelt verplichtingen aan planvorming in Duitsland en het meenemen van milieueffecten in de planvorming. Daarnaast zijn ook voorwaarden opgenomen over de communicatie bij grensoverschrijdende planvorming.

In Duitsland is het per 1 april 2005 verplicht om bij ieder Bauleitplan (bestemmingsplan) een MER (UVP) op te stellen¹. Belangrijkste wijziging ten opzichte van informatie betreffende de milieueffecten die nu al in het Bauleitplan is opgenomen, is de verplichting om de effecten van het plan te monitoren.

Regionaal

Voor het Europark is vergelijkbaar aan het streekplan in Nederland (Provinciaal Omgevingsplan Drenthe) de begrenzing opgenomen in een regionaal plan. Het zogenaamde *Regionale Raumordnungsprogramm Landkreis Grafschaft Bentheim (RROP)*. Het Regionale Raumordnungsplan betreft het gebied Landkreis Grafschaft Bentheim. Belangrijke steden in het gebied zijn Nordhorn en Emlichheim. De Landkreis Grafschaft Bentheim is onderdeel van het Bundesland Niedersachsen.

In het plan is het Europark opgenomen met als doelstelling het zekerstellen en ontwikkelen van arbeidsplaatsen. Deze doelstelling komt overeen met het Provinciaal Omgevingsplan, Tussen de overheden in beide landen heeft hierover afstemming plaatsgehad. De volgende doelstellingen zijn in het RROP opgenomen:

- Beide gemeenten (Coevorden en Laar) ontwikkelen een grensoverschrijdend bedrijventerrein met ruimte voor grootschalige bedrijven. Intentie is inzet op bedrijven uit de branche voedingsmiddelen en elektronica;
- Uitgangspunt voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein op deze locatie is dat het bestaande bedrijventerrein De Heege-West in de gemeente Coevorden zover mogelijk tot de grens is ontwikkeld en dat daarmee de uitbreiding aan de andere zijde van de grens een goede aansluiting biedt op de aanwezige infrastructuur;
- De goede ontsluiting van het gebied wordt gebruikt voor het creëren van een positief effect op de arbeidsmarkt en uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente Laar;
- De koppeling van de locatie Europark met het Duits-Nederlandse spoorwegnetwerk via de Bentheimer Eisenbahn AG (en de KVL terminal Coevorden) blijft gezekerd;
- De locatie Europark is een gebied met een hoogwaardige verkeersontsluiting;
- Aangezien uitbreiding van bedrijvenactiviteit in de gemeente Coevorden niet mogelijk is, neemt de gemeente Laar dit over;
- Europark biedt bedrijven de mogelijkheid te kiezen voor de beste en voordeligste voorzieningen in Nederland of Duitsland. Het Europark kan daarmee een pilotfunctie bieden voor een nauwere samenwerking tussen het Niedersachsische en Nederlandse grensgebied;
- In het provinciaal omgevingsplan Drenthe is opgenomen dat Coevorden en Emmen gebieden zijn voor hoogwaardige woon-werkgebieden en is het Europark als belangrijk industriegebied aangewezen;
- Volgens het beleid ruimtelijk ordening (paragraaf 2 Abs. 2 Nr. 11 ROG) moet rekening worden gehouden met effecten op het woongenot bij het vastleggen van gebieden voor het creëren van arbeidsplaatsen. Rekening moet worden gehouden met een functioneel zinvolle toewijzing van een bedrijvengebied in relatie tot woongebieden. Dit is gezekerd door in de gemeente Coevorden en de gemeente Laar en de gemeente Emlichheim gebieden aan te duiden als specifiek woongebied om voldoende woonruimte te bieden voor personen die werken op het Europark.

Gemeentelijk

Basis voor de gemeentelijke planvorming (Samtgemeinde Emlichheim) is het Flächennutzungsplan (1978). Dit plan vormt de basis voor het gemeentelijk beleid en is vergelijkbaar aan het Nederlandse structuurplan. Belangrijke wijzigingen worden met zogenaamde *Änderungen* vastgelegd, er wordt geen nieuw

1 De Bebauungspläne voor het Europark deelgebied 1 en 2 zijn vastgesteld voor 1 april 2005 er geldt geen m.e.r. plicht. Voor de nog op te stellen bestemmingsplannen fase 3 en 4 moet wel een MER worden gemaakt.

Flächennutzungsplan opgesteld. De uitwerking vindt plaats in Bauleitpläne (vergelijkbaar aan het Nederlandse bestemmingsplan).

3.3 Beschrijving plan- en studiegebied

Het plangebied

Het plangebied, bestaand uit de bedrijventerreinen Europark, Heege-West, is een vlak en open gebied dat een geschiedenis kent van agrarisch gebruik. Het oorspronkelijke esgehuchtenlandschap heeft dan ook al lang plaatsgemaakt voor uitgestrekte agrarische percelen. Het aanwezige kavelpatroon en de ontwateringsstructuur sluiten aan op dit gebruik. Het gebied is open en nagenoeg boomloos. Het plangebied ligt ten zuidoosten van Coevorden en wordt begrensd door de spoorlijn Coevorden - Emlichheim, de Euregioweg, de Rondweg N382 van Coevorden en de B403 (Duitse grens).

Het studiegebied

De milieueffecten van het verder inrichten van de bedrijventerrein Europark, Heege-West blijven niet beperkt tot het plangebied zelf. Vandaar dat de effecten hiervan worden beoordeeld voor een groter gebied dan het plangebied, namelijk het studiegebied. Het studiegebied omvat het plangebied en de omgeving daarvan.

Kenmerken studiegebied

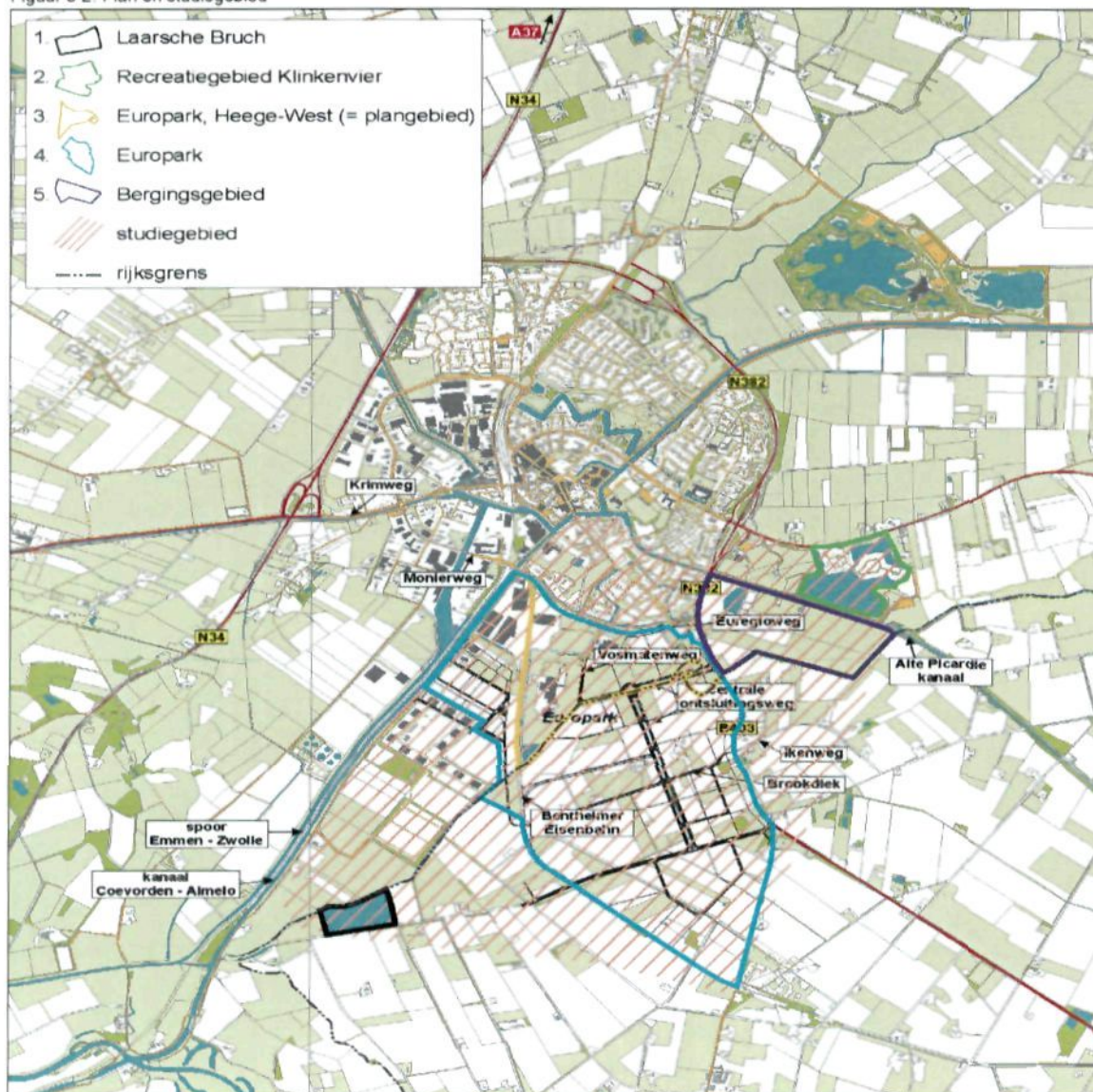
Onderstaand een beschrijving van de omgeving van het plangebied: Per aspect kan de omvang van het plangebied verschillen.

- Het noordelijke gedeelte van het plangebied wordt begrensd door de Euregioweg waaraan de bebouwde kom van Coevorden grenst. Direct tegen het plangebied gelegen ligt de woonwijk De Heege, die wordt afgeschermd door een geluidswal. Noordoostelijk van het plangebied bevindt zich, net buiten het plangebied, een boerderij en een benzinepomp met daarachter gelegen landbouwgebied.
- Het oostelijke gedeelte van het plangebied wordt begrensd door een weg waarlangs zich een landbouwgebied bevindt. De dichtstbijzijnde bebouwing wordt gevormd door een voormalig

- douanekantoor met dienstwoningen. De dichtstbijzijnde woningen liggen op minimaal 500 meter van het plangebied en bestaan uit vrijstaande boerderijen.
- Het aan het plangebied grenzende zuidelijk gebied (Duits grondgebied) bestaat uit een kleinschalig landschap met houtwallen, watergangen met wilgenopslag en extensief beheerd weidelandschap. Hier gaat de verdere uitbreiding van het Europark op Duits grondgebied plaatsvinden, waarvoor twee Bebauungspläne zijn opgesteld. Een deel van de ontsluitingsweg is reeds aangelegd en net over de grens is een bedrijf gerealiseerd. Dit bedrijf wordt aangepast en omgebouwd tot afvalverbrandingsinstallatie. In dit gebied staan enkele boerderijen op minimaal 500 meter van het plangebied. In het kader van de realisering van het Europark zullen deze woningen echter worden uitgekocht en gesloopt. Op ongeveer 1,4 km ligt tussen Coevorden en Laar het natuurgebied 'Laarsches Bruch' dat ongeveer 10 hectare beslaat en vooral voor watervogels van belang is.
 - De westgrens van het plangebied wordt gevormd door de Bentheimer Eisenbahn. Ten westen hiervan ligt het bedrijventerrein Heege-West. Heege-West is een vestigingsplaats voor enkele grote logistieke bedrijven. Ten zuiden hiervan ligt het NAVO-munitiedepot 'De Mars'. Verder is nabij het Coevorder kanaal het ROC (Regionaal Overslag Centrum) ontwikkeld.

De navolgende kaart op de volgende pagina geeft de ligging weer van het gebied Europark, Heege-West en de directe omgeving. Ter verduidelijking zijn een aantal belangrijke functies op de kaart weergegeven,

Figuur 3-2: Plan en studiegebied

3.4 Planologisch regime

Het plangebied wordt planologisch gereguleerd door twee bestemmingsplannen, namelijk de bestemmingsplannen Heege-West 2 (Raad 09/02/99 en GS 15/06/99) en Heege-West 3 (Raad 14/12/99 en GS 23/05/00). In het nieuwe bestemmingsplan **Europark, Heege-West** worden de twee vigerende bestemmingsplannen Heege-West 2 en Heege-West 3 samengevoegd. In het nieuwe bestemmingsplan waarvoor dit MER wordt opgesteld, wordt aan de meeste bestaande voorschriften uit de twee vigerende bestemmingsplannen geconformeerd. De aanvullingen en aanpassingen staan in onderstaand kader weergegeven.

- De bestaande situatie voor IAMS (45 m hoogte) is opgenomen;
- De hoogtematen voor categorie 1, 2 en 3 bedragen 8 meter, voor de hogere categorieën is dit 15 meter met een vrijstellingsmogelijkheid tot 45 meter;
- Er is een mogelijkheid tot vrijstelling van de hoogtemaat tot maximaal 80 meter, alleen voor schoorstenen opgenomen;
- De bij de bedrijfscategorieën horende afstanden t.o.v. bebouwing zijn in de voorschriften opgenomen;
- De Vosmatenweg krijgt een verkeersbestemming op de plankaart;
- De huidige rotonde bij de aansluiting van de Euregioweg op de rondweg N382 is in de plankaart opgenomen;
- Een aantal bepalingen is aangepast aan inmiddels veranderde wet- en regelgeving.

4 TE ONDERZOEKEN ALTERNATIEVEN

In dit hoofdstuk worden de referentiesituatie en het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) beschreven. Dit MMA komt voort uit de volgende doelstelling die het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Coevorden heeft geformuleerd:

Doelstelling

Het op duurzame wijze verder ontwikkelen, gebruiken en beheren van de bedrijventerreinen Europark, Heege-West, waarbij een optimaal (bedrijfs)economisch resultaat, minimale milieubelasting en efficiënt ruimtegebruik centraal staan.

Referentiesituatie

In de referentiesituatie zal het bedrijventerrein Europark, Heege-West verder worden ingevuld en ontwikkeld. De referentiesituatie gaat derhalve uit van een volledig uitgegeven bedrijventerrein Europark, Heege-West, zonder dat er extra maatregelen zijn genomen die de duurzaamheid of milieuvriendelijkheid van het terrein en de bedrijven vergroten.

De referentiesituatie dient als referentiekader om te beoordelen of de voorgestane ontwikkeling van het bedrijventerrein duurzamer, milieuvriendelijker en dus beter kan.

Meest Milieuvriendelijk Alternatief

Bij het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) wordt gestreefd om de nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu. Het MMA in dit MER wordt beschouwd als een samenhangend pakket van maatregelen en technische concepten waarmee voor het milieu een optimaal resultaat kan worden bereikt. Als randvoorwaarde geldt dat het om een reëel uitvoerbaar alternatief moet gaan.

Gelet op de doelstelling van een duurzame ontwikkeling met minimale nadelige milieugevolgen, is in dit specifieke geval het MMA als enige alternatief naast de referentiesituatie uitgewerkt. Bij het MMA zullen de minste negatieve effecten optreden, waarbij verbeteringen (MMA-maatregelen) worden opgenomen voor die aspecten waarvoor speelruimte bestaat en de milieugevolgen het meest negatief zijn.

Terugvaloptie

Voor het MMA zijn een aantal maatregelen geformuleerd, dit is echter niet voor alle aspecten mogelijk. Daarnaast kan het zijn dat niet alle MMA maatregelen worden doorgevoerd. Op dat moment komt de zogenaamde terugvaloptie in beeld. Dat wil zeggen welke maatregel wordt mogelijk doorgevoerd als de MMA-maatregel niet haalbaar is of zal zijn. In het hoofdrapport is per MMA-maatregel een suggestie voor een mogelijke terugvaloptie weergegeven.

5 BEOORDELEN EN VERGELIJKEN VAN EFFECTEN

De beoordeling van de milieueffecten is gedaan aan de hand van een drietal thema's, die elk weer zijn opgedeeld in een aantal milieuaspecten. Onderstaande tabel geeft de thema's en bijbehorende milieuaspecten weer:

Tabel 5-1: Thema's en milieuaspecten

Thema's	Milieuaspect
Woon- en leefmilieu	Verkeer en vervoer
	Geluid
	Lucht en geur
	Licht
	Externe veiligheid
Natuurlijk milieu	Flora, fauna, ecologie
	Bodem en water
	Archeologie en cultuurhistorie
Duurzaam bouwen	Materialen en constructie

Toekennen effectscores

De effecten op de verschillende milieuaspecten zijn zoveel mogelijk kwantitatief weergegeven. Ze zijn bepaald door 'best professional judgement' van specialisten op de diverse vakgebieden. In onderstaande tabel is aangegeven wat de verschillende scores inhouden (de scores zijn geformuleerd ten opzichte van de referentiesituatie):

Tabel 5-2: Betekenis van de kwalitatieve scores

Kwalitatieve score	Betekenis
-	ernstig negatief effect
0/-	beperkt negatief effect
0	geen relevant effect
0/+	beperkt positief effect
+	belangrijk positief effect

De referentiesituatie scoort per definitie op alle aspecten nul, omdat dit het alternatief is waartegen de effecten van het MMA worden afgezet. Per aspect is het MMA gewaardeerd volgens een +/- waardering. Dit wil zeggen dat gekeken is of een alternatief positief (+), beperkt positief (0/+), geen relevant effect (0), een beperkt negatief (0/-) of een negatief effect (-) veroorzaakt ten opzichte van het referentiesituatie.

6 SAMENVATTING VAN MILIEUEFFECTEN

In dit hoofdstuk zijn de milieueffecten van de thema's woon- en leefmilieu, natuurlijk milieu en duurzaam bouwen weergegeven. Navolgende tabel geeft voor de referentiesituatie en het MMA de score weer van de milieueffecten uit deze thema's. In de verschillende subhoofdstukken zijn de thema's uitgewerkt.

Tabel 6-1: Samenvattende score thema's

Thema's	Milieuaspect	referentie	MMA
Woon- en leefmilieu	Verkeer en vervoer	0	+
	Geluid	0	0
	Lucht en geur	0	0/+
	Licht	0	0/+
	Externe veiligheid	0	0
Natuurlijk milieu	Flora, fauna, ecologie	0	0/+
	Bodem en water	0	+
	Archeologie en cultuurhistorie	0	0
Duurzaam bouwen	Materialen en constructie	0	0/+

6.1 Woon- en leefmilieu

Verkeer

De realisatie van Europark, Heege-West heeft nogal wat infrastructurele consequenties, zowel in het gebied zelf, als in de directe omgeving. De bereikbaarheid van het bedrijventerrein per (vracht)auto is goed. Per fiets en het openbaar vervoer is de bereikbaarheid redelijk. De bereikbaarheid over water is goed.

De voorgestelde maatregelen in het MMA verbeteren de bereikbaarheid voor het openbaar vervoer en de fiets ten opzichte van de referentie. Daarnaast levert de nieuwe rondweg en de aansluiting op de N34 een verbetering van de bereikbaarheid op vanuit zuidelijke richting (Hardenberg/Enschede) en vermindert de verkeersbelasting op de route Euregioweg-Monierweg-Krimweg-N34.

Invloed van en op Duits grondgebied

De ontsluiting van het Europark verloopt via de B403 in Duitsland en de rondweg N382 aan Nederlandse zijde. De voorkeursroute vanuit het Europark naar het achterland in Duitsland is de verbinding via de rondweg N382, de N34 naar Emmen, de A37 naar Duitsland en de A31 in Duitsland.

In het Bebauungsplan nr. 9 wordt de reeds aangelegde centrale ontsluitingsweg in Duitsland verlengd tot de aansluiting op de Brookdiek. Tegelijkertijd wordt de aansluiting van de Brookdiek op de B403 aangepast. De kruising met de Brookdiek wordt gecombineerd met de kruising van de Ikenweg, waardoor er een veiligere situatie ontstaat.

Tussen de nieuwe aansluiting van de Brookdiek en de centrale ontsluitingsweg wordt een knip (fysieke barrière) aangebracht. Hiermee wordt het verkeer vanaf het Europark, dat gebruik wil maken van de B403 verplicht via de centrale ontsluitingsweg in Nederlandse richting te rijden. Nabij het grenskantoor kan het verkeer de B403 bereiken.

In westelijke richting wordt de Brookdiek verlengd en kruist de Brookdiek met een nieuwe overgang de spoorlijn Coevorden – Bad Bentheim om daarna af te buigen in noordoostelijke richting waarna deze parallel aan het spoor loopt en overgaat in het geplande traject van de weg naar de haven in Coevorden, waarmee het Europark een directe verbinding heeft met de haven en de euroterminal.

De afwikkeling van het verkeer via de Bundesstrasse B403 naar Nordhorn is niet optimaal. Deze route is enkelbaans en opengesteld voor landbouwverkeer, waardoor vertragingen optreden. Ter verbetering hiervan is rondom Emlichheim inmiddels een rondweg aangelegd.

De nieuwe afvalverwerkingsinstallatie is grotendeels op Duitsland georiënteerd. Om het aantal transportbewegingen te beperken wordt 70% van het materiaal per trein of schip aangevoerd, de overige 30% gaat per vrachtwagen. Via de normale hoofdwegen rijden er gemiddeld 6 vrachtwagens per uur. In de worst-case situatie (al het vervoer per vrachtwagen) is het aantal bewegingen ongeveer 30 per uur. Voor de B403 betekent dit na realisatie van de afvalverwerkingsinstallatie een intensiteit van 3800 personenwagens en 400 vrachtwagens. Uit het verkeersmodel van Coevorden komt naar voren dat de intensiteit in 2020 is opgelopen tot 5300 motorvoertuigen per etmaal.

Geluid

Zowel voor industrielawaai als voor verkeerslawaai geldt dat in de situatie met of zonder Europark, Heege-West de contouren voor industrie- en verkeerslawaai nauwelijks verschillen. Met andere woorden de geluidsbelasting in de omgeving van Europark, Heege-West wordt veroorzaakt door bedrijven op andere bedrijventerreinen in de omgeving. Met betrekking tot geluidhinder is er geen onderscheid tussen de referentiesituatie en het meest milieuvriendelijk alternatief. Wel zijn er maatregelen mogelijk die niet in het planologisch regiem van het bedrijventerrein Europark, Heege-West vallen.

Invloed van en op Duits grondgebied

In oktober 2003 is door Grontmij Planungs- und Ingenieursgesellschaft GmbH in Bremen een akoestisch onderzoek verricht met betrekking tot de akoestische verkaveling van de industrieterreinen in Duitsland, grenzend aan de industrieterreinen in Coevorden. Om de effecten van deze verkaveling na te gaan zijn geluidsberekeningen uitgevoerd, die in rapport 011409-06 van 23 maart 2004, "Akoestisch onderzoek industrieterrein Coevorden, verkaveling Duitsland" zijn beschouwd. Voor de berekening van de geluidsbelasting is gebruik gemaakt van de recent opgestelde notitie van 2 oktober 2003 inzake "Schallimmissionsuntersuchungen B-Plan Nr. 6+9 der Gemeinde Laar "Europark". In deze notitie is voor de diverse kavels voor de dag- en nachtperiode geluidruimte toegekend volgens onderstaande tabel:

Naar aanleiding van de voorgenomen activiteiten is er een aanpassing van de geluidsruimte doorgevoerd van het Bebauungsplan nr. 6 (Bebauungsplan Nr. 6 "Europark Teilbereich I" 1. Änderung 2005). De wijziging betreft dat de geluidsemissie in de nachtperiode is verlaagd en in de dagperiode verhoogd. Hierbij is rekening gehouden met de geluidsdruk aan Nederlandse zijde. Volgens het Bebauungsplan is de toegestane geluidsruimte als volgt:

	dag	nacht
Gewerbegebied	70 dB (A)	55 dB (A)
Industriegebied	65 dB (A)	50 dB (A)

Lucht en geur

De berekende concentraties voor de luchtverontreinigende stoffen NO₂ en PM₁₀ voldoen ruimschoots aan de toetsingswaarden van het Besluit luchtkwaliteit 2005. MMA maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren zijn het beperken van de emissie. Dit kan door het aantal vervoersbewegingen laag te houden. Aan- en afvoer van materiaal van en naar het bedrijventerrein moet dan ook zoveel mogelijk via water en spoor.

Invloed van en op Duits grondgebied

Vanwege het feit dat de verdere invulling van Europark, Heege-West nauwelijks invloed op de luchtkwaliteit heeft en de rekenresultaten ruim onder de normen blijven, wordt er vanuit gegaan dat er geen sprake is van nadelige invloed op de luchtkwaliteit van het Duitse deel van het Europark.

Voor wat betreft het Duitse deel geldt dat de immissie van lucht is bepaald conform de TA Luft (luchtrichtlijn). Voor alle schadelijke stoffen worden bij milieuvergunningen de irrelevantiegrenzen van de TA Luft in acht genomen. Aangezien het gebied m.u.v. de in aanbouw zijnde vuilverbrandingsinstallatie nog niet is ingevuld en er geen nabijgelegen grote woonkern aanwezig is, wordt er vanuit gegaan dat de luchtkwaliteit voldoet aan de geldende normen. Deze kwaliteit wordt geborgd door de toets aan de TA Luft bij milieuvergunningen.

Afvalverbrandingsinstallatie

Op het Duitse deel van het industrieterrein komt mogelijk binnenkort een afvalverbrandingsinstallatie met een thermisch vermogen van in totaal 2 x 76 MW. De hiervoor noodzakelijke vergunningaanvraag is thans in voorbereiding.

Dit bedrijf ligt op een afstand van circa 600 meter van de woonbebouwing. Het betreft een milieucategorie 4 bedrijf in de zin van de VNG-uitgave bedrijven en milieuzonering, met een minimumafstand tot woonbebouwing voor het onderdeel geur van 300 meter (SBI-code 9000.3.6, afvalverbrandingsinrichtingen, thermisch vermogen >75 MW). Aan dit afstandscriterium wordt ruimschoots voldaan.

Uit de Nederlandse vertaling van de Duitse vergunningaanvraag blijkt, dat geurhinder door het treffen van de volgende maatregelen wordt voorkomen:

- aanvoer afvalstoffen in gesloten containers;
- sluiten van de haldeuren meteen na levering en verder inpandig lossen;
- afzuigen van de loshal, waarbij de afgezogen lucht wordt gebruikt als luchttoevoer voor de verbrandingsinstallatie.

Gelet op de voorgenomen maatregelen en voorzieningen, alsmede gelet op de afstand tot de woonbebouwing behoeft niet voor geurhinder te worden gevreesd.

Licht

Zowel voor de autonome ontwikkeling als het MMA is niet met zekerheid te zeggen wat de mate van lichthinder zal zijn, omdat er geen goed inzicht is in de lichtplannen van de bedrijven die zich gaan vestigen. In het MMA kan door het vastleggen van zones waarbij getoetst wordt aan de nationale algemene richtlijnen voor lichthinder van de NSVV en de internationale aanbeveling "obstrusive light" van de CIE, sturing worden gegeven aan de lichtuitstraling van de te vestigen bedrijven.

Externe veiligheid

Momenteel wordt er voldaan aan de normen voor externe veiligheid. Bij de verdere ontwikkeling van het industrieterrein zal bij de milieuvergunningverlening steeds worden getoetst of aan de normen wordt voldaan. Er zijn dan ook geen MMA-maatregelen te noemen, waardoor er geen verschil is tussen de referentiesituatie en het MMA (0).

Aan de normen voor het Groepsrisico wordt voldaan. Zowel in de referentiesituatie als in het MMA zal het Groepsrisico als gevolg van de verdere invulling van het industrieterrein toenemen en zal normbewaking via milieuvergunningen moeten plaatsvinden.

Invloed van en op Duits grondgebied

De invloed van de PR-veiligheidscontour rondom het LPG-tankstation strekt niet tot op Duits grondgebied. Verder is er voor wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor vanwege activiteiten op het Nederlandse deel van het Europark geen negatieve invloed op het Duitse deel van het Europark.

Zowel de Nederlandse als de Duitse overheid hanteren een militaire veiligheidscontour in het bestemmingsplan vanwege de munitieopslag op De Mars. Deze veiligheidscontour is in de Nederlandse bestemmingsplannen (waaronder Heege-West 2 en 3) anders dan in de Duitse Bebauungspläne (waaronder Bebauungsplan nr. 6). Dit komt omdat de Nederlandse en de Duitse overheid de hiervoor geldende NATO-richtlijnen verschillend interpreteren.

In het Duitse deel van het Europark is een gasveld gelegen. Dit gasveld heeft een veiligheidscontour, die is vastgelegd in Bebauungsplan nr. 9. Deze contour komt echter niet in de buurt van het plangebied en heeft dus geen invloed op Heege-West 2 en 3. Verder hanteert de Duitse overheid een milieuzonering voor bedrijven die qua opzet overeenkomsten vertoont met de Nederlandse milieuzonering, maar met andere afstanden werkt. Bij de milieuvergunningverlening wordt deze zonering vastgelegd en wordt er voor gezorgd dat er geen conflicterende situaties op zowel Duits als Nederlands grondgebied kunnen ontstaan.

De spoorverbinding tussen Coevorden en Laarwald (D)

In het kader van externe veiligheid is de spoorverbinding tussen Coevorden en Laarwald (D) van belang. Voor deze spoorverbinding blijkt uit de Risicoatlas Spoor dat er sprake is van vervoer van zeer brandbare vloeistof over dit traject. Uit de tellingen in de Risicoatlas Spoor (realisatiecijfers 2002) blijkt dat het aantal wagons met zeer brandbare vloeistof op 50 per jaar ligt. Verder blijkt uit de bij ProRail opgevraagde prognosecijfers dat het aantal wagons met zeer brandbare vloeistof op 500 zal liggen.

6.2 Natuurlijk milieu

Flora en fauna, ecologie

Alle soorten die verwacht worden in het plangebied staan op lijst 1 van algemene soorten. Voor verstoring of vernietiging van biotoop van deze soorten hoeft vanaf 2005 geen ontheffing meer aangevraagd te worden. In zijn algemeenheid geldt dat door werkzaamheden in verband met de nadere invulling van het industrieterrein (biotopen van) de aangetroffen beschermde soorten vernietigd en verstoord zullen worden. Bovendien is het niet uit te sluiten dat dieren verwond of gedood zullen worden.

De effecten kunnen geminimaliseerd worden door de eerder voorgestelde verzachtende (mitigerende) maatregelen te treffen. Vandaar dat voor de criteria vernietiging en verstoring voor het MMA een licht positief effect te verwachten valt ten opzichte van de autonome situatie. Door deze maatregelen te nemen kan ook indirecte negatieve invloed op het Duitse deel van het Europark (en vice versa) worden beperkt.

Vanwege de afstand van het Laarsche Bruch tot het Nederlandse deel van het Europark (1.3 km) is er geen negatieve invloed ten gevolge van de verdere invulling van het industrieterrein op dit gebied te verwachten.

Invloed van en op Duits grondgebied

Voor het opstellen van het Bebauungsplan nr. 6 en nr. 9 zijn veldinventarisaties gedaan. Hieruit komt het volgende naar voren:

In het Duitse deel van het Europark zijn broedvogelplaatsen van weidevogels aanwezig. Het betreft kieviten. Door de intensivering van de landbouw is het aantal broedparen de laatste jaren afgenomen. Als broed- en voedingsgebied voor rode lijst soorten is het gebied belangrijk;

- De oude bomen en houtopslag langs de Coevordener Straße, de Brookdiek en rondom de boerderijen hebben hoge ecologische waarde;
- Het mengbestand van matig vochtig grasland (mesophilen Grünland) heeft hoge ecologische waarde;
- Het mengbestand van weideplanten (Gras en Staudenfluren) op middelmatige en droge gebieden heeft hoge ecologische waarde;

Directe schade voor de eerste fase van het project in het plangebied (het Nederlandse deel) wordt veroorzaakt door de demping van sloten/greppels, het bouwrijp maken en ophogen van het terrein, het verwijderen van begroeiing en verstoring door werkzaamheden tijdens de uitvoering. Indirect kan negatieve invloed ontstaan op de ecologische waarden van het Duitse deel door het dempen van sloten, het verwijderen van begroeiing en verstoring tijdens bouwwerkzaamheden. Door hier middels compenserende maatregelen rekening mee te houden, kan deze verstoring ook op het Duitse deel worden tegengegaan. Verder nemen de Duitsers zelf ook compenserende maatregelen. In de Bebauungsplannen zijn namelijk een aantal uitgangspunten weergegeven aangaande behoud van bodem, natuur en landschap:

- De houtopslag langs de Brookdiek en nabij het geplande Service-Center moet behouden blijven, dit geldt tevens voor de planten die van de houtopslag afhankelijk zijn;
- Nabij het voormalige grenskantoor wordt een 5 meter hoge beplante wal aangelegd;
- Langs de B403 komt een 5 meter brede houtwal, die wordt voortgezet in de navolgende fasen.

Het gebied Laarsche Bruch heeft in Duitsland een beschermde status (Naturschutzgebiet). De verordening is afgegeven door de Bezirksregierung Weser-Ems en dateert van 13 mei 1986. Het gebied is een voormalige zandwinningsplas en biedt levensruimte aan bedreigde plant- en diersoorten en in het bijzonder vogelsoorten. Het gebied heeft een omvang van 9,5 hectare. Het gebied ligt ten zuidwesten van Europark aan de Wettringe. De afstand tot het Duitse deel van het Europark is circa 900 meter en de afstand van het gebied tot Nederland is circa 1300 meter. Hierdoor zijn er geen directe nadelige effecten op dit natuurgebied te verwachten.

Indirect kan negatieve invloed ontstaan op de ecologische waarden van het Nederlandse deel door het dempen van sloten, het verwijderen van begroeiing en verstoring tijdens bouwwerkzaamheden op het Duitse deel. Door hier middels compenserende maatregelen rekening mee te houden, kan deze verstoring worden tegengegaan.

Bodem en water

Door waterberging te creëren in het gebied ten oosten van Europark, Heege-West, wordt het watersysteem in het plangebied aanmerkelijk robuuster. Dit komt tot uitdrukking in een grotere veiligheid, vermindering van de kans op wateroverlast en een betere ecologische kwaliteit. Wanneer het regenwater wordt gebruikt als proceswater en anderszins wordt vastgehouden op het eigen terrein, zal het watersysteem nog minder belast worden en dus nog robuuster worden. Aandachtspunt hierbij is de beheersbaarheid. Een extra zuiveringstrap achter overstorten van regenwater, zoals een helofytenfilter, bodempassage of compartimentering in de watergang leidt tot een betere waterkwaliteit. Met een ecologische inrichting, zoals flauwe taluds, overjarig riet en bossage worden kansen voor natte natuur benut. Met de huidige ontwikkelingen wordt de natte natuur van Laarsche Bruch niet aangetast.

Invloed van en op Duits grondgebied

Beperken van aantasting bodemstructuur

De bodemopbouw kent fluviaal zand met daarop een deklaag bestaande uit podzol en gley. De van nature drassige grondgley – en moerasbodems zijn in de huidige situatie intensief in gebruik als landbouwgrond. Het maaiveld ligt tussen NAP + 9,1 m en NAP + 9,8 m. Het grondwater staat binnen 1 m onder maaiveld. De weghoogte is geprojecteerd op NAP + 9,80 m, wat overeenkomt met de Nederlandse situatie. Het terrein zal worden opgehoogd naar NAP + 9,80 m. Dit zal gedeeltelijk worden gedaan met grond die vrijkomt uit de te ontgraven watergangen. Er heeft geen milieukundig bodemonderzoek plaatsgevonden. Bij de verdere uitvoering is nader geohydrologisch onderzoek nodig.

Waarborgen van veiligheid

Het Nederlands en Duitse watersysteem zijn met elkaar verbonden. Veranderingen in de waterhuishouding hebben direct invloed op zowel het Nederlandse als het Duitse watersysteem. De Nederlandse waterbeheerder Waterschap Velt en Vecht en de Duitse waterbeheerder zullen afspraken moeten maken over de aanpak van veiligheidsborging en calamiteiten.

Reduceren van (Grond-)Wateroverlast

Het grondwater staat binnen 1 m. onder maaiveld. De mogelijkheden voor infiltratie zijn beperkt door de hoge grondwaterstand en de beperkte doorlatendheid van de bodem. Omdat het gebied wordt bemalen, komt het huidige grondwaterpeil niet meer overeen met de natuurlijke situatie.

De hoofdontwatering van het gebied vindt plaats via de Wettringe, die zuidelijk van gebied 2 ligt. De Wettringe heeft een waterstand van NAP + 7,9 m en is 6 m breed. De Wettringe mondt bij de staatsgrens uit in het afwateringskanaal, die vervolgens in de Vecht uitmondt. Bij de staatsgrens staat gemaal Dr. Marvinck, die het water vanuit de Wettringe naar het afwateringskanaal pompt. In gebied 1 watert de watergang in de hoofdontsluitingsas af op de Wettringe. Deze watergang is 6 m breed. In gebied 2 is een tweede aansluiting op de Wettringe voorzien.

Voor een optimale waterhuishouding is een plan gemaakt die als doel heeft om de hydraulische belasting van de watergangen niet toe te laten nemen. De volgende maatregelen worden getroffen:

- Oppervlakteontwatering in open water;
- Minimum waterstand NAP + 7,30 m;
- Maximum waterstand NAP + 8,30 m;
- Ophoging van het gebied tot NAP + 9,80 m;
- Scheiding van regenwater van de straten;
- Eventueel verleggen van de Wettringe nabij het kruispunt van B403 naar de zuidelijke grens van het plangebied.

De deelgebieden 1 en 2 van het Duitse plangebied hebben met een bruto oppervlak van respectievelijk 28 ha en 79 ha een totaal bruto oppervlak van 107 ha (uit: Bebauungsplan Nr 6 en 9). Om een indicatie te krijgen van de benodigde berging gaan wij uit van 80 % verhard oppervlak en zal het afvoerend verhard oppervlak hier 85 ha bedragen. Bij een geschatte benodigde berging van 10 % van het totaal verhard oppervlak is de bergingsopgave hier ca. 8,5 ha.

Omdat het toekomstige maaiveld en maximale peilstijging gelijk zijn aan die van de Nederlandse zijde en omdat er vergelijkbare maatregelen tegen wateroverlast worden getroffen zal de beïnvloeding wederzijds in principe gering zijn.

Riolering uitvoeren volgens het principe van vasthouden-bergen-afvoeren

De riolering van gebied 1 is uitgevoerd met een verbeterd gescheiden rioolstelsel. Het vuile water en het regenwater worden gescheiden verzameld en afgevoerd. Het vuile water van gebied 1 wordt afgevoerd naar de RWZI op Nederlands grondgebied. Het regenwater wordt verzameld in de bergingswatergang die loopt van zuid naar noord, waarvan het streefpeil NAP + 8,30 m bedraagt. De eerste vuilprop bij een bui lost op het vuilwaterriool. Bij bui T=5 kan het water tot NAP + 9,05 m worden opgestuwd. Het Bruto oppervlak bedraagt 28 ha. Gebied 2 heeft een bruto oppervlak van 79 ha. Het regenwater van de nieuw te bouwen afvalverbrandingsinstallatie stroomt naar de Wettringe. Door olie-afscheiders en bezinkbassins wordt vervuiling van de Wettringe voorkomen.

Watervoorziening optimaal afstemmen op toegekende functie

Deelgebied 1 loost het vuile water op de RWZI van Coevorden. Voor het gehele Europark kan drinkwater en industriewater worden geleverd door de Waterleidingmaatschappij Drenthe. Momenteel loost het Europark op het Afwateringskanaal op Nederlands grondgebied. De mogelijkheid wordt onderzocht om de toekomstige zandafgraving voor zowel het Duitse als het Nederlandse plangebied te gebruiken als waterberging.

Volksgezondheidsrisico's minimaliseren

In de deelgebieden 1 en 2 aan Duitse zijde is de situatie voor volksgezondheid vergelijkbaar met de situatie in Nederland.

Goede oppervlaktewaterkwaliteit voor mens en natuur

Omdat de watersystemen met elkaar verbonden zijn zal de waterkwaliteit van elkaars watersysteem beïnvloed worden. Afspraken over kwaliteitsdoelstellingen en maatregelen tussen Nederland en Duitsland zullen daarom goed afgestemd moeten worden.

Goede grondwaterkwaliteit voor mens en natuur

Met de in gebruik name van de toekomstige zandafgraving als koelbekken in Duitsland kan het risico op thermische verontreiniging van het grondwater toenemen. Er is in het kader van een MER voor de zandafgraving onderzocht wat de minimale afmetingen van het koelbekken moeten zijn om thermische verontreiniging te voorkomen. Een minimaal regenwateraanbod in het koelbekken is nodig om de bedrijfszekerheid van het koelbekken te garanderen.

Benutten kansen voor natte natuur

Direct ten westen van de geplande zandafgraving en afvalverbrandingsinstallatie bevindt zich Laarsche Bruch, een natuurbeschermingsgebied met stilstaand water, dat niet in open verbinding staat met oppervlaktewater. Met de geplande maatregelen blijft de grondwaterstand gelijk en vindt geen uitwisseling van water plaats, zodat redelijkerwijs mag worden aangenomen dat geen beïnvloeding van de natte natuur van het Laarsche Bruch plaats vindt. Rond de toekomstige zandafgraving komt een brede oeverzone met ruimte voor moeras en bossage.

Archeologie en cultuurhistorie

Voor cultuurhistorische waarden en elementen is geconstateerd dat deze reeds opgenomen of verdwenen zijn in de huidige stedelijke bebouwing en verkavelingsstructuren. De verdere inrichting van Europark, Heege-West heeft dan ook geen negatief effect hierop.

De resultaten van het veldonderzoek zijn deels in strijd met de verwachting op basis van het bureauonderzoek: met name de geologische, morfologische en bodemkundige situatie bleek op punten afwijkend van de verwachting op basis van het bureauonderzoek. De eenheden die een hogere archeologische verwachting kenden zijn niet in het gebied aangetroffen. Op basis daarvan kan de archeologische verwachting naar beneden worden bijgesteld en is vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Voor archeologie zijn geen MMA maatregelen opgesteld aangezien er geen duidelijke aanwijzingen zijn voor archeologische resten.

Invloed van en op Duits grondgebied

Het Duitse deel van het Europark betreft extensief gebruikt landbouwgebied met voornamelijk akkerbouw en rondom de boerderijen weiland. Langs sloten en wegen bevindt zich houtopslag. Belangrijke landschapkenmerken zijn de oude bomen bij de aanwezige boerderijen en de wegen naar de boerderijen

toe. De overig onderdelen van het landschap hebben een geringe waarde. Voor het opstellen van het bestemmingsplan voor het Duitse deel van Europark is geen onderzoek naar archeologie uitgevoerd.

6.3 Duurzaam bouwen

Materialen en constructie

In de huidige opzet van het bedrijventerrein is al een aantal duurzaamheidsmaatregelen opgenomen. Door het invoeren van parkmanagement wordt dit onder andere bewerkstelligd. De bedrijven die momenteel gevestigd zijn op het Europark werken hier aan mee. Ook het bestemmingsplan gaat uit van hoge toegestane bebouwingspercentages om de beschikbare ruimte efficiënt te gebruiken. In het MMA is hier geen speciale maatregel genoemd (0). Winst is vooral te behalen op bedrijfsniveau, met name op het gebied van energiezuinigheid, waterverbruik, materiaalgebruik en afvalbeheer. Deze maatregelen kunnen in milieuvergunningen (energie-onderzoek) worden genomen. Alle items hebben voor het MMA dan ook een beperkt positief effect ten opzichte van de referentiesituatie. Met name op het gebied van energiezuinigheid is echter veel winst te behalen als de voorgestelde maatregelen in het MMA worden uitgevoerd.

6.4 Strategische Milieubeoordeling

6.4.1 Algemeen

Het merendeel van de punten die onderdeel zijn van een SMB wordt reeds in het kader van dit MER beschreven. Er zijn alleen aanvullingen opgenomen ten aanzien van de mogelijke aanzienlijke milieueffecten. Het betreft dan de effecten op biodiversiteit, gezondheid van de mens en cumulatie van milieueffecten.

6.4.2 Effecten

Biodiversiteit

Biodiversiteit is de verscheidenheid aan verschillende soorten die in een gebied voorkomen. Om het effect van de aanleg en exploitatie van het bedrijventerrein Europark, Heege-West op de biodiversiteit te kunnen bepalen moet duidelijk zijn welke soorten in het gebied voorkomen en welke negatieve effecten de verschillende populaties en dus de biodiversiteit in gevaar kunnen brengen. Deze onderdelen zijn verwoord in de paragraaf ecologie van de onderbouwing. Conclusie is dat door werkzaamheden in verband met de nadere invulling van het industrieterrein de biodiversiteit verstoord wordt.

Gezondheid van de mens

Mogelijk relevant voor de gezondheid als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen plannen zijn:

- Geluid;
- Lucht en geur;
- Lichthinder;
- Externe veiligheid;
- Perceptie als gevolg van landschappelijke effecten.

Geluid

Geluidsemissies > 40 dB(A) kunnen gezondheidsklachten veroorzaken. In het MER is beschreven dat de grens van het gebied waarbuiten het geluidsniveau kleiner zal zijn dan 40 dB(A) buiten het industrieterrein ligt en valt over de woonwijk De Heege.

Lucht en geur

De berekende concentraties voor de luchtverontreinigende stoffen NO₂ en PM₁₀ voldoen ruimschoots aan de toetsingswaarden van het Besluit luchtkwaliteit 2005. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat gezondheidseffecten op basis van lichthinder zo goed als uitgesloten zijn.

Lichthinder

Uit het MER blijkt dat het bedrijventerrein op het gebied van verlichting niet of nauwelijks voor hinder zal zorgen, aangezien de verlichting die al in de omgeving aanwezig is. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat gezondheidseffecten op basis van lichthinder zo goed als uitgesloten zijn.

Externe veiligheid

In de paragraaf externe veiligheid is opgenomen dat er voldaan wordt aan de normen. Bij de verdere ontwikkeling van het industrieterrein zal bij de milieuvergunningverlening steeds worden getoetst aan de normen.

Perceptie als gevolg van landschappelijke effecten

Gezondheidseffecten van landschappelijke wijzigingen zijn mogelijk (en verklaarbaar) wanneer deze landschappelijke wijzigingen als hinderlijk of bedreigend worden ervaren. Daarbij dient vermeld te worden dat perceptie afhankelijk is van persoonlijke, sociale en culturele aspecten en is dus niet bij voorbaat in te schatten. In het MER is beschreven dat het bedrijventerrein effect heeft op de openheid/beslotenheid van het landschap. In de directe nabijheid van het bedrijventerrein bevindt zich de woonwijk De Heege. Dit vergroot de kans op een negatieve perceptie van de aanwezigheid van het bedrijventerrein. Aangezien het bedrijventerrein goed is en wordt ingepast in de omgeving worden de landschappelijke effecten beperkt.

Cumulatie van milieueffecten, kwaliteit leefomgeving

Een van de zaken, waar in een SMB aandacht aan moet worden besteed is de cumulatie en wisselwerking tussen aanzienlijke milieueffecten. Belangrijk bij cumulatie is het feit dat twee effecten die alleen geen

ingrijpende effecten hoeven te hebben, samen wel tot aanzienlijke gevolgen kunnen leiden. Cumulatie van effecten speelt vooral een rol bij de effecten op de gezondheid van de mens en bij de effecten op flora en fauna en biodiversiteit. Effecten op bijvoorbeeld lucht en water kunnen gevolgen hebben voor de gezondheid van mens en dier. Het gevolg door cumulatie van effecten is in het bedrijventerrein Europark, Heege-West klein.

6.4.3 Maatregelen

Bij de realisatie van het terrein zijn een aantal maatregelen in gang gezet die effecten minimaliseren. Dit betreft de goede inpassing van het terrein in het landschap. Daarnaast in het plaatsen van hinder veroorzakende bedrijven centraal op het terrein en niet grenzend aan de woonwijk De Heege. Verder dragen de uitstekende multimodale voorzieningen bij aan de beperking van overlast, bijvoorbeeld door minder vervoer over de weg (geluid en stof).

7 EVALUATIE

Wettelijk bestaat de verplichting om een evaluatie-onderzoek uit te voeren. Het gaat hierbij om de evaluatie van de milieueffecten van het plan. De evaluatie wordt uitgevoerd door het bevoegd gezag. De evaluatie kan bijvoorbeeld niet verwachte milieu-effecten (vanwege bijvoorbeeld nieuwe ontwikkelingen of verkeerde aannames) in beeld brengen, waardoor tijdig corrigerende maatregelen kunnen worden genomen. Daarnaast kan een evaluatie kennis opleveren voor voorbereiding en uitvoering van soortgelijke projecten en kan een evaluatie een belangrijk communicatief hulpmiddel zijn bij de uitvoering van het project.

Hierna is punts- en themagewijs een aanzet gegeven voor een evaluatieprogramma:

Woon- en leefmilieu

Verkeer en vervoer

- Zijn er voldoende maatregelen getroffen om verkeersoverlast in de aanlegfase te beperken?
- Zijn parkeergelegenheden voor carpoolers gerealiseerd?
- Zijn bedrijfsvervoerplannen opgesteld en uitgevoerd?
- Welke maatregelen zijn genomen om de verkeersveiligheid te optimaliseren?

Geluid

- Welke wijziging in geluidsbelasting treedt op bij de wegen van het studiegebied?
- Is er een zonebewakingssysteem ingesteld?

Licht

- Wordt er gestreefd naar lichtzonering?

Natuurlijk milieu

Landschap

- Is er voldoende inspanning geleverd om de visuele effecten van de bouw van Europark, Heege-West te beperken?
- Wordt in de verdere planvorming nog steeds in voldoende mate rekening gehouden met (een deel van de) bestaande landschappelijke structuur in het gebied?
- Is er een volledig archeologisch onderzoek verricht? Wat wordt gedaan met eventuele archeologische waarden?
- Is de gewenste beeldkwaliteit afdoende geregeld?

Natuur

- Is er een goed doordacht logistiek plan voor de bouwwerkzaamheden opgesteld teneinde de verstoring van fauna en omwonenden door lawaai, trillingen, grondverzet, drainage in deze periode zoveel mogelijk te beperken;
- In hoeverre voorziet de planvorming in natuurvriendelijke oevers en oeverbegeleidende beplanting?
- Is er een variatie in (inheemse) begroeiingstypen aangebracht waardoor verschillende biotopen voor vogels en insecten zijn ontstaan?
- Wordt er op het terrein ecologisch beheer gevoerd ter verhoging van de natuurwaarden?
- Welke flora- en faunasoorten worden waargenomen in het als ecologische verbindingzone aangewezen gebied?
- Welke flora- en faunasoorten worden waargenomen in het water en de oevers van de waterpartijen?

Bodem en water

- Zijn er voldoende maatregelen getroffen om de gewenste fysisch-chemische kwaliteit te bereiken?
- Welke grondwaterstand wordt gemeten?
- Welke grondwaterkwaliteit wordt gemeten?
- Zijn de waardevolle aan bodem en water gerelateerde kwaliteiten voldoende gerespecteerd?
- In hoeverre zijn natuurvriendelijke oevers gerealiseerd?
- Worden er voldoende maatregelen getroffen voor hergebruik en besparing van water?
- In hoeverre is een optimalisatie van de waterketen bereikt op het terrein?
- Wordt de voorgestelde waterberging in het gebied Klinkenvier gerealiseerd.

Duurzaam bouwen

- Zijn mogelijkheden voor duurzame energie optimaal benut?
- Is het service-center gerealiseerd?
- Is gebiedseigen materiaal hergebruikt?
- Worden secundaire grondstoffen ingezet?
- Welke maatregelen zijn genomen om verantwoord met afval om te gaan?
- Komt het parkmanagement van de grond?

8 LEEMTEN IN KENNIS

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de leemten in kennis en informatie die bij het opstellen van het MER naar voren zijn gekomen.

Water

Op basis van de informatie over de huidige situatie en op grond van inschattingen van de effecten van de belasting vanuit de stedelijke omgeving kan een voorspelling worden gedaan voor de toekomstige waterkwaliteit. Het is echter niet mogelijk om de toekomstige vuiluitstoot vanuit het rioleringsstelsel nauwkeurig aan te geven. Ook de nalevering van voedingsstoffen vanuit de waterbodem is niet exact voorspelbaar. Daarom is een nauwkeurige voorspelling van de waterkwaliteit niet mogelijk.

Er is een model opgesteld waarmee berekeningen zijn uitgevoerd en geohydrologische effecten zijn voorspeld. Dit model is opgesteld op basis van kwalitatieve gegevens en bestaande gegevens. De effecten zijn dus semi-kwantitatief beschreven.

Ecologie

Voor te ontwikkelen ecosystemen geldt dat niet vooraf nauwkeurig kan worden voorspeld welke soorten flora en fauna zich zullen vestigen en handhaven. Hoogstens kan worden aangegeven hoe de omgeving optimaal kan worden ingericht, zodat gewenste soorten zich onder de gecreëerde omstandigheden kunnen ontwikkelen.

Geluidhinder aanlegfase

In de aanlegfase zal mogelijk geluidhinder optreden door onder andere heien en bouwverkeer. Aangezien het grootste deel van het terrein al is ingevuld, is weinig overlast te verwachten.

Verkeer

De prognoses van verkeersintensiteiten voor het vracht- en autoverkeer zijn gemiddelde waarden en zijn niet exact te bepalen vanwege onzekerheden ten aanzien van verkeersgedrag, de daadwerkelijke vulling van het bedrijventerrein, de ontwikkeling van Coevorden en de realisatie van infrastructuur. Concrete prognoses voor het openbaar vervoer, fietsverkeer en goederenvervoer over water of spoor ontbreken.

Voor inschatting van de verkeersveiligheid is gebruik gemaakt van landelijke kencijfers. Exacte waarden zijn niet te bepalen. Voor de bepaling van de kwaliteit van de verkeersafwikkeling is gebruik gemaakt van landelijk gangbare Quick-scan achtige methodieken. De daadwerkelijke verkeersafwikkeling is afhankelijk van de verkeersstromen en de uiteindelijke vormgeving welke nog niet bekend zijn.

Opdrachtgever	: Gemeente Coevorden
Project	: MER/SMB bestemmingsplan Europark, Heege-West
Dossier	: W3056-01-002
Omvang rapport	: 33 pagina's
Auteur	: Gilbert Mulder
Projectleider	: Gilbert Mulder
Projectmanager	: Gerard Schippers
Datum	: 1 september 2006
Naam/Paraaf	:

